

готовка; 2) пробно изследване и 3) реализация на цялостното изследване. Обикновено се счита, че пробното изследване има място главно при широкомащабните съвкупностни изследвания, каквито са например преброяванията на населението, различните репрезентативни изучавания в икономическата и социалната сфера, крупните социологически емпирични изследвания и други. Това може да създаде илюзията, че пробното изследване не е непременно задължително при един анализ на връзките и зависимостите в дадена област — например на производителността на труда или на инфлационните процеси и тяхната факторна обусловеност. Такава позиция не изглежда достатъчно обоснована, особено когато се отнася за изследване на връзките в социално-икономическата област. По наше виждане пробното изследване трябва да присъства задължително при всяко съвкупностно изследване на връзките, макар и не в целия си обем и не за всички елементи и етапи от процеса на изследването. Защото неговата функция е да се направят проверки на „работоспособността“ на избраната технология (подходи, методи, др. инструменти, организация и т. н.) на всички съществено важни постановки и избрани методологически и методически решения. Мястото на пробното изследване специално при анализа на връзките в социално-икономическата област трябва да се счита за безспорно и не би следвало да буди никакво съмнение или да бъде пренебрегвано.

Една идея за основните компоненти от цялостния процес на диагностичното изследване е дадена в схема 1.

СХЕМА 1 — МОДЕЛ НА ОСНОВНИТЕ ЕТАПИ И КОМПОНЕНТИ НА ДИАГНОСТИЧНОТО ИЗСЛЕДВАНЕ ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЪВКУПНОСТНИЯ (СТАТИСТИЧЕСКИЯ) ПОДХОД

Първи етап. Предварителна подготовка на изследването

1. Изясняване и ограничаване на изследваното явление:

1. 1. Обектът — специфична област от действителността или различни елементи от нея
1. 2. Предметът — изясняване на въпроса какви връзки ще се изследват
1. 3. Обхватът — сред кои съвкупности, в какви времеви и пространствени граници ще се простира изследването

2. Цел и задачи на изследването:

2. 1. Цел — анализ на връзките, дефинирани в т. 1. 2.
2. 2. Задачи — идентифициране на връзките, конструиране на модели за изследване и оценка на конкретните количествени съотношения, които съществуват между тях